

Sygn. akt: I C 1107/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 czerwca 2014 roku

Sąd Rejonowy w Przasnyszu I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Anna Andrzejewska
Protokolant:	Małgorzata Szczypińska

po rozpoznaniu w dniu 18 czerwca 2014 roku w Przasnyszu na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K.

przeciwko (...) Publicznemu Zespołowi Zakładów Opieki Zdrowotnej w P. z siedzibą w P.

o zapłatę kwoty 5.814,59 złotych

I. Wobec skutecznego cofnięcia pozwu umorzyć postępowanie w zakresie roszczenia o zapłatę kwoty 5.773,73 (pięć tysięcy siedemset siedemdziesiąt trzy złote 73/100).

II. Oddalić powództwo w pozostałym zakresie.

III. Zasądzić od powoda na rzecz pozwanego kwotę 1.217,00 złotych (jeden tysiąc dwieście siedemnaście złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 1.200,00 złotych (jeden tysiąc dwieście złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt I C 1107/13

UZASADNIENIE

Powódka (...) Sp z o.o. z siedzibą w K. w dniu 17.05.2013 roku wniosła do Sądu Rejonowego dla Krakowa - Nowej Huty w Krakowie pozew o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego (...) Publicznego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w P. kwoty 5.814,59 złotych wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kosztów procesu według norm przepisanych w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu wskazała, że pozwany kupował u powódki gazy oraz korzystał z usług świadczonych przez powódkę polegających na transporcie, ale nie zapłacił ceny należnej za dostarczone gazy i usługi. Do dnia złożenia pozwu pozwany nie spełnił świadczeń do jakich był zobowiązany.

Referendarz sądowy Sądu Rejonowego dla Krakowa - Nowej Huty w Krakowie nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 5 lipca 2013 roku w sprawie I Nc 5989/13/N orzekł zgodnie z żądaniem pozwu (k. 36).

W sprzeciwie od powyższego nakazu zapłaty postępowaniu upominawczym pozwany wniosł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu. W uzasadnieniu podniósł zarzut niewłaściwości miejscowej Sądu. Jednocześnie oświadczył, że przed wytoczeniem powództwa (w dniu 17.05.2013 roku) pozwany za nabyty towar

zapłacił powodowi całą cenę wynikającą z faktur załączonych do pozwu, tj. 5.773,73 złotych. Podnosił, że całkowicie bezzasadne jest żądanie zapłaty skapitalizowanych odsetek, gdyż powód nie powołał żadnego dowodu z którego wynikałby termin płatności od którego naliczono odsetki za zwłokę. Dodał, że w rzeczywistości faktury docierały do pozwanego ze znacznym opóźnieniem – nawet po terminie jaki był wskazany w fakturze.

Postanowieniem z dnia 20 września 2013 roku w sprawie I C 2350/13/N Sąd Rejonowy dla Krakowa - Nowej Huty w Krakowie stwierdził swoją niewłaściwość miejscową i sprawę przekazał Sądowi Rejonowemu w Przasnyszu.

Pismem z dnia 2 kwietnia 2014 roku, które wpłynęło do Sądu Rejonowego w Przasnyszu w dniu 04.04.2014 roku, a dzień wcześniej odebrane zostało faxem, powódka cofnęła powództwo co do kwoty 5.773,73 złotych ze zrzeczeniem się roszczenia wobec spełnienia świadczenia, podtrzymała zaś powództwo co do zapłaty kwoty 40,86 złotych wraz z odsetkami od dnia 17 maja 2013 roku do dnia zapłaty. Jednocześnie wniosła o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego kosztów procesu w łącznej kwocie 1.508,00 złotych i podnosiła, że zapłata została dokonana przez pozwanego po dacie wywiedzenia powództwa, więc pozwany przegrał proces (w dniu złożenia pozwu roszczenia były wymagalne). Twierdziła, że faktury zostały doręczone do pozwanego nie później niż 3 dni od daty ich wystawienia – są one wysyłane listem zwykłym, a ich ekspediowanie jest w pełni zautomatyzowane, dlatego nadanie przesyłek w terminie innym niż data wystawienia faktury nie jest możliwe. Ponadto pozwany do dnia doręczenia powódce sprzeciwu nigdy nie podnosił jakichkolwiek zarzutów dotyczących dat otrzymania faktur.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

W pierwszej kolejności podnieść należy, że cofnięcie przez powódkę pozwu w części obejmującej kwotę 5.773,73 złotych ze zrzeczeniem się roszczenia w tym zakresie w związku z uiszczeniem jej przez pozwanego skutkowało umorzeniem postępowania we wskazanej wyżej części na podstawie art. 355 § 1 kpc. w zw. z art. 203 §1 kpc. Mając na uwadze treść pisma powódki o cofnięciu powództwa w części, Sąd nie dopatrył się okoliczności o których mowa w art. 203 § 4 kpc, dlatego orzekł jak w punkcie pierwszym wyroku.

Zasadność roszczenia powódki co do zapłaty kwoty dochodzonej pozwem w niniejszej sprawie, tj. 40,86 złotych wymaga dokonania ustaleń co do terminów wymagalności należności głównych. Ze zgromadzonych materiałów wynika bowiem, że kwota ta stanowi sumę skapitalizowanych odsetek od należności głównej, co do której powódka cofnęła powództwo, zaś pozwany kwestionował zasadność żądania zapłaty skapitalizowanych odsetek za zwłokę.

W niniejszej sprawie, bezsporne było, że pozwany zamówił u powódki i otrzymał towary objęte dołączonymi do pozwu fakturami, jak również, że w ten sposób doszło do zawarcia umów sprzedaży w rozumieniu art. 535 kc.

W zakresie łączącego strony stosunku umownego, dowodem przedłożonym przez stronę powodową były faktury VAT: nr (...) z dnia 11.02.2013 roku (k. 30-31), nr (...) z dnia 15.02.2013 roku (k. 32-33), nr (...) z dnia 21.02.2013 roku (k. 34-35).

Pozwany kwestionował wynikający z treści faktur termin ich płatności, twierdząc, że były one często doręczane pozwanemu po terminie płatności wskazanym na fakturach.

Moc dowodowa faktury VAT niczym nie różni się od mocy dowodowej innych dokumentów. Tak jak każdy dokument prywatny, faktura VAT jest dowodem tego, że określona osoba złożyła oświadczenie zawarte w tym dokumencie.

Na gruncie przepisów postępowania cywilnego nie ma podstaw, aby nadawać fakturze moc dowodową inną niż jakimkolwiek innym dokumentom. W orzecznictwie zauważa się, że wyłącznie na podstawie faktury VAT nie sposób ustalić, że strony łączyła umowa określonej treści, jak i tego, czy i w jakim zakresie umowa ta została zrealizowana (por. wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 7 listopada 2007 r., II CNP 129/07). Nigdy zatem faktura VAT nie będzie wyłącznym dowodem uzasadniającym roszczenie. Może ona jedynie wskazywać na zawarcie przez strony ustnej umowy. Jednak treść takiej umowy oraz jej wykonanie przez strony zawsze musi zostać wykazane dodatkowymi

dowodami. W tym kontekście oczywistym jest, że sama faktura nie jest źródłem stosunku cywilnoprawnego (zob. wyrok SN z dnia 6 czerwca 2001 r., CKN 291/00).

Chcąc udowodnić przed sądem zasadność dochodzonego roszczenia wierzyciel musi więc wykazać zawarcie oraz treść umowy i spełnienie przez siebie świadczenia. Okoliczności te nie wynikają bowiem bezpośrednio z treści faktury VAT.

Z tych przyczyn zawsze konieczne jest przytoczenie innych dowodów na te okoliczności. Dopiero całokształt wszystkich tych dowodów może pozwolić na ustalenie, że dochodzone roszczenie zasługuje na uwzględnienie.

Przedstawione wyżej stanowisko wyraził Sąd Apelacyjny w Białymstoku w wyroku z dnia 31 stycznia 2013 roku w sprawie I ACa 720/12 (LEX nr 1289358), które Sąd Rejonowy podzielił.

W niniejszej sprawie zasadniczą kwestią było wykazanie, że faktury VAT są dokumentami, które dokumentują rzeczywiste zdarzenie gospodarcze. Z materiału dowodowego zebranego w niniejszej sprawie można bezsprzecznie wywnioskować, że umowa między stronami została zawarta, gdyż towar wydany został pozwanemu, a pozwany za ten towar ostatecznie zapłacił powódce. Dowody te - wobec zarzutów strony pozwanej w szczególności co do dat doręczenia jej faktur - nie są jednak wystarczające do wykazania opóźnienia pozwanego w wykonaniu zobowiązania. Z § 5 ust. 1 umowy łączącej strony wynika, że termin płatności to 60 dni każdorazowo od daty otrzymania faktury (k. 20). Samo zaś twierdzenie powódki o doręczeniu faktur pozwanemu w terminie trzech dni od ich wystawienia nie zostało poparte żadnymi dowodami. Wobec zakwestionowania przez pozwanego terminu zapłaty widniejącego na fakturach i treści § 5 ust. 1 umowy nr (...) z dnia 17.12.2012 roku, na powódce spoczywał ciężar wykazania dowodami zmiany postanowień umowy w tym zakresie. Jak trafnie zauważył Sąd Apelacyjny w Białymstoku w powołanym wyżej wyroku z dnia 31 stycznia 2013 roku, w sprawach cywilnych obowiązek wskazywania dowodów obciąża strony (art. 232 kpc.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która wywodzi z tych faktów skutki prawne (art. 6 k.c. - por. wyr. SN z 17 grudnia 1996 r., I CKU 45/96, Pal. 1998, Nr 1-2, s. 204 z glosą A. Zielińskiego). Ustalenia Sądu uzależnione są więc od przedstawionego przez strony materiału. Zwrócić też należy uwagę na to, że terminy płatności niektórych należności z faktur nie pokrywają się z datami początkowymi naliczanych przez powódkę odsetek. I tak powódka żąda zapłaty odsetek z faktury VAT nr (...) dopiero od 20.04.2013 roku pomimo, że termin płatności tej faktury został określony na 13.03.2013 roku; z faktury VAT nr (...) dopiero od 24.04.2013 roku choć termin płatności tej faktury został określony na 17.03.2013 roku; z faktury VAT nr (...) dopiero od 30.04.2013 roku pomimo, że termin płatności tej faktury został określony na 23.03.2013 roku. Powyższe tym bardziej potwierdza wersję pozwanego o docieraniu do niego faktur z opóźnieniem.

Stan faktyczny ustalony w sprawie, świadczy - w ocenie Sądu Rejonowego - że przedłożone przez powódkę faktury, o ile dokumentują zaistnienie rzeczywistych zdarzeń gospodarczych w postaci zawarcia przez strony umów sprzedaży, to jednak nie stanowią wystarczającego dowodu potwierdzającego opóźnienie pozwanego w zapłacie tytułem zawartych pomiędzy stronami umów sprzedaży.

Nie budzi wątpliwości, że cena została zapłacona przez pozwanego w dniu 17.05.2013 roku. W tym samym dniu złożony został pozew o zapłatę, przy czym brak informacji czy powódka skierowała do pozwanego przed wytoczeniem powództwa przesądowe wezwanie do zapłaty. Sam pozew doręczony zaś został pozwanemu dopiero w dniu 15.07.2013 roku (k. 38) wraz z odpisem nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym. Przed tą datą pozwany uiścił już należność główną, a powódka przyznała, że kwoty te otrzymała co skutkowało cofnięciem pozwu co do należności głównej ze zrzeczeniem się roszczenia. Wpłaty te skutkują uznaniem za zapłacone w całości należności głównych z faktur.

W tych okolicznościach przyjąć należy, że pozwany wywiązał się ze spoczywającego na nim świadczenia wzajemnego w postaci zapłaty ceny sprzedaży powódce, a z zebranych materiałów nie wynika, by dokonał tego z uchybieniem terminu do zapłaty. W sytuacji zaś, gdy powódka nie zaofiarowała żadnych innych dowodów, pozwalających na poczynienie odmiennych ustaleń w tym zakresie, uznać należało, że jej roszczenie nie zasługiwało na uwzględnienie.

W istocie, po ostatecznym sprecyzowaniu powództwa, powódka domagała się bowiem zapłaty kwoty 40,86 złotych stanowiącej sumę skapitalizowanych odsetek od należności głównych. Skoro jednak pozwany nie pozostawał w opóźnieniu, to nie można uznać, że ciąży na nim obowiązek uiszczenia odsetek ustawowych za opóźnienie w zapłacie tych należności.

Mając na uwadze powyższe orzeczono jak w punkcie drugim wyroku na mocy art. 535 kc w zw. z art. 481 § 1 kc.

Zapłata przez pozwanego w toku postępowania objętych powództwem należności skutkuje uznaniem go za przegrywającego proces ze skutkami o jakich mowa w art. 98 § 1 i 3 kpc w zw. z art. 99 kpc również w części zaspokojonego roszczenia, ale tylko wówczas, jeżeli było ono wymagalne w dacie wniesienia pozwu. Taka sytuacja nie zaistniała jednak – jak wykazano wyżej - w okolicznościach niniejszej sprawy. Za stronę wygrywającą proces Sąd uznał zatem stronę pozwaną. O kosztach procesu orzeczono na mocy wymienionych wyżej przepisów w zw. z § 6 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013 roku poz. 490) z uwzględnieniem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.